ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН 2013 ОНЫ САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН

Аудитыг дуусгавар болгосон тухай тайлан

Нэмэлт мэдээлэл авахыг хүсвэл дараахь хаягаар харилцана уу:

Òýðã¿¿ëýõ àóäèòîð: Ë.Ò¿âäýí í ÿì
Утас: 7058-4203
Цахим хаяг:
Ltuvden@yahoo.com

Аудитын менежер: Б.Дэлгэрмаа
Утас: 7058-4207
Цахим хаяг:
Delgermaa1967@yahoo.com

Àхлах aóäèòîð: Ä.Í àðì àí äàõ
Утас: 7058-4207
Цахим хаяг:
Mandakh_da@yahoo.com

Шинжээч: Ц.Гансүх
Утас: 7058-4207
Цахим хаяг:
Tsagaan.gansukh@yahoo.com

Äî ðí î ä àéì ãèéí Аудитын ãазар
Õýðëýí ñóì 7-ð áàã
ÀÇÄÒÃ-ûí 2-ð áàéð 04 òî î ò

Цахим хуудас:
www.audit.dd.gov.mn

АГУУЛГА ХУУДАС

Оршил …………………………………….………....... 1

Санхүүгийн дотоод хяналтын үнэлгээ……... 1

Аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс,
гаргасан шийдлүүд ....………………….... 1-15

Өмнөх зөвлөмжийн талаар........................... 15

Аудитын санал дүгнэлт……........…………. 16

Хавсралт 1: Аудитын гэрчилгээ

Хавсралт 2: Менежментийн захидал

Хавсралт 3: Аудит хийгдсэн санхүүгийн тайлан

Хавсралт 4: Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

2014 оны 04äóãààð сарын 11 ДРАГ - 2014/153 - СТА

Оршил

Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн 2013 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын дүнг танилцуулж байна.

Аудитад аймгийн ИТХ, ЗДТГ, АХС, ОНХС, ОНӨА, БОГ, Ахмадын хороо, Баян-Уул сумын сум дундын ойн анги, Ç¿¿í á¿ñèéí çº âëº ë, 14 сумын ИТХ, ЗДТГ, Баг, Засаг даргын нөөц сан, Сум хөгжүүлэх сан, Орон нутгийн хөгжлийн сан зэрэг нийт 51 байгууллага, сангийн зардлын санхүүгийн тайлангууд, НББ, анхан шатны баримтууд хамрагдсан болно

Менежментийн захидалд санхүүгийн зарим үйл ажиллагааг сайжруулах талаархи зөвлөмж, түүний хариуг тусгасан болно.

Санхүүгийн дотоод хяналтын үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс санхүүгийн хяналтыг шаардлагатай хэмжээгээр дахин хянасан. Ийнхүү дахин хянахдаа аймгийн орон нутгийн төсөвт байгууллагуудын хяналтыг санхүүгийн эрсдэл ба хяналтын талаархи өөрийн мэдээллийн сантай харьцуулан шинжилгээ хийсэн. Энэ нь материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах боломж олгосон. Тухайн жилд асуудал үүсгэсэн эдгээр хяналтыг бид аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчид тайлагнаж байна.

Аудитаар дээд түвшний хяналтын асуудал хөндөгдсөн бөгөөд тэдгээрийг аймгийн Засаг даргын анхааралд хандуулсан.

Аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар хөндөгдсөн гол асуудлуудыг дараахь заалтад хураангуйлан тэмдэглэв.

<u>Аймгийн ИТХ:</u>

- ✓ Санхүүгийн байдлын болон мөнгөн гүйлгээний тайлангийн өмнөх оны үзүүлэлтүүд зөрүүтэй тусгагдсаныг аудитлагдсан балансад засуулав.
- ✓ Бараа материалын тайлан гаргаагүй байна. Иймд Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 17.1 дэх “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүрэг, хариуцлагыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын удирдлага зохион байгуулна” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллах,
- ✓ Тооллого явуулах тушаал гарсан боловч тооллого хийж баталгаажуулсан тооллогын бүртгэл байхгүй байгаа тул Нягтлан бодох бүртгэлийн òóõàé хуулийн 11.2.1 дэх “Жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө эд хөрөнгийн тооллого хийнэ” гэсэн заалтû ãцаашид мөрдөж ажиллах,
- ✓ Аймгийн ИТХ-ын төлөөлөгчдийн тойрогт ажиллах 4’765’000 төгрөгийн зардлын холбогдох зарцуулалтын тайлан байхгүй байгаад “Аймгийн ИТХ-ын бодлогын хороодын зардал, намын суудлын болон төлөөлөгчдийн тойрогт ажиллах санхүүжилтийг зарцуулах журам”, Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.7 дахь “анхан шатны баримтгүй ажил

гүйлгээг бүртгэл, тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтыг тус тус хэрэгжүүлж ажиллах гэсэн зөвлөмжүүдийг өглөө.

<u>Аймгийн ЗДТГазар:</u>

- ✓ Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалын 1 хавсралтаар батлагдсан “Төсөвт байгууллагуудад мөрдөгдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу 1,403,330,294 төгрөгийн улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтыг Орлого үр дүнгийн тайланд тусгуулан, тус журмыг мөрдөж ажиллах,
- ✓ Татварын хяналт шалгалтаар тавьсан 344’500 төгрөгийн төлбөрийн актыг урьд оны хэмнэлтийн зардлаас төлсөн байна. Үүнд Монгол улсын Òºñâèéí тухай хуулийн 16.5.5 дахь “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг ìºðäºí àæèëëàõ зөвлөмжийг тус тус өгөв

<u>Аймгийн Засаг даргын нөөцийн сан, Хөгжлийн сан, Орон нутгийн хөгжлийн сан:</u>

- ✓ Àéìãèéí õºãæëèéí ñàíãààñ, òóõàéí àðãà õýìæýýíä çîðèóëæ èðãýäýýñ õàíäèâ өгөөгүй байхад, Хэнтий аймагт зохиогдсон “Зүүн бүсийн их хурд” наадамд оролцох төлөөлөгчдийн зардалд 1’000’000 төгрөг, Аймгийн хөгжлийн сангийн æóðàìä, ñàíãèéí õºðºíãºíººñ õàíäèâ ºãºõèéã õîðèãëîñîí áàéõàä Õýíòèé аймагт зохиогдсон “Зүүн бүсийн их хурд” наадмын арга хэмжээний хандивт 5’000’000 төгрөг тус тус зарцуулсанд сангийн журмыг мөрдөж ажиллах çºâëºìæ ºãëºº.
- ✓ Çàñàã äàðãûí íººöèéí ñàíãààñ ÌÓ-ûí ÇÇÍ ÄÍ ÒÓ-ûí òóõàé õóóëèéí 38.1 äýõ “Аймаг íèéñëýëèéí, ñóì ä¿¿ðãèéí õóðëûí áîëîí á¿õ øàòíû Çàñàã äàðãà ýýëæèò ñîíãóóëèéí ä¿íä àëáàí òóøààëààñàà ÷ºëººëºãäñºí áîë òýäãýýðò óðüä íü àæèëëàæ áàéñàí àëáàí òóøààëûí 6 ñàðòàé òýíöýõ õýìæýýíèé íýã óäààãèéí тэтгэмж олгоно.” гэсэн заалтыг үндэслэн Засаг даргын îðëîã÷ Ë.Õèøèãòîãòîõîä 5’000’232 төгрөгийн тэтгэмж îëãîæ, Çàñàã äàðãà õºðºíãº çàðöóóëàõ òóõàé çààëò áàéõã¿é Засгийн газрын 1999 оны 96 дугаар тогтоолыг үндэслэн “Чойбалсан хөгжил“ ОНӨҮГын дарга Ц.Мөнхтөрийн БНСУ-ä çîõèîí áàéãóóëàãäñàí ñóðãàëòàíä îðîëöîõ çардалд 1’500’000 төгрөг зарцуулсанд, Төсвийн тухай хуулийн 14.2.3 дахь “өөрийн эрхлэх асуудлын хүрээнд төсвийг үр ашигтай удирдах, гүйцэтгэлийг хангах” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах.зөвлөмж өглөө.
- ✓ ÎÍÕÑ-ийн 2013 хэрэгжих нийт 3’140’166’200 төгрөгийн төсөл àðãà õýìæýýíýýñ, 1’305’000’000 òºãðºãèéí 5 òºñºë àðãà õýìæýý ãýðýýíä çààãäñàí õóãàöààíä á¿ðýí äóóñààã¿é áàéãààä, Сангийн сайдын 2012 оны 290 тоот òîãòîîëîîð áàòëàãäñàí “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн журам”-ыг мөрдөн, гэрээт ажлыг 2014 оны 1-ð óëèðàëä áàãòààí ã¿éöýòã¿¿ëæ, õóãàöàà õýòýðñíèé àëäàíãèéã òîîöîõ çºâëºìæ ºãëºº.
- ✓ ÎÍÕÑ-ààð õýðýãæ¿¿ëýõýýð õóóëèéí øààðäëàãàä íèéöýýã¿é 30’038’400 òºãðºãèéí 4 òºñºë àðãà õýìæýýã òºëºâëºí, 23’203’500 òºãðºãèéí 2 òºñºë àðãà õýìæýýã õýðýãæ¿¿ëñýíä, Òºñâèéí òóõàé õóóëèéí 60.3 äàõü çààëò, 61.2 äàõü çààëòóóäûã ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºìæ ºãëºº.

<u>Аймгийн Орон нутгийн өмчийн алба:</u>

- ✓ Шатахууны зардалд 680’400 төгрөгийг хувийн харилцах руу шилжүүлсэн боловч нотлох баримт дутуу, хангалтгүй байгааг аудитын явцад илрүүлж

холбогдох баримтыг хавсаргуулав. Цаашид алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өгөв.

Байгаль орчны газар:

- ✓ Үр дүнгийн тайланд 161’147 төгрөгийг цалингийн зардалд илүү НДШ-ийн зардалд дутуу илэрхийлсэнийг аудитлагдсан балансад залруулга хийлгэж,
- ✓ Байгаль орчныг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар хийсэн ажлуудад гэрээнд заасан нөхцөлүүдийг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө .

Худалдан авах ажиллагааны газар:

- ✓ Санхүүгийн тайлангийн аудитаар 36’000 төгрөгийн томилолтын баримтын бүрдлийг хангуулан 106’747 төгрөг 59 мөнгөний өглөг үүсгэсэнд цаашид анхаарч, НББ-ийн тухай хууль болон Төсвийн тухай хуулийг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч ажиллаа.

Баян-Уул сум*:*

- ✓ ИТХ-д томилолтын зардлаас 18’000 төгрөгийг хоног илүү тооцон олгосонд Засгийн газрын 1995 оны 218 тоот тогтоолоор батлагдсан “Төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журам”-ыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, “01/104 ДРАГ-2014/50-СТА” тоот төлбөрийн акт тогтоов.
- ✓ ЗДТГ байгууллагаас төлөх нийгмийн даатгалын шимтгэлийн 2’389’541 төгрөгийг цалингийн зардлаас, бичиг хэргийн зардлаас 58’550 төгрөгийн материал худалдан авахад зарцуулсанд, Сангийн сайдын 2013 оны 73 тоот тушаалаар батлагдсан “Төсвийн санхүүжилтын болон зарцуулалтын эрхийн тухай журам”-ыг мөрдөж ажиллах,
- ✓ ЗДТГ-ын 2013 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайланд төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны бус орлогыг 2’184’500 төгрөгөөр дутуу татаж харуулсанд, санхүүгийн программыг бүрэн эзэмших гэсэн зөвлөмжүүд өглөө.
- ✓ Бичиг хэргийн зардлаас 50’000 төгрөгийг дэмжих баримтгүй зарцуулсанд төсөвт төвлөрүүлэхээр “01/100 ДРАГ-2014/51-СТА” тоот төлбөрийн акт,
- ✓ Хувь хүнээс худалдан авсан бичиг хэргийн материалын үнээс суутган тооцоогүй татварын 12’000 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэхээр “02/101 ДРАГ-2014/51-СТА” тоот төлбөрийн акт,
- ✓ Илүү олгосон 58’000 төгрөгийн томилолтыг төсөвт төлүүлэхээр “03/102 ДРАГ-2014/51-СТА” тоот төлбөрийн акт,
- ✓ Илүү олгосон цалингийн 675’012 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэхээр “04/103 ДРАГ-2014/51-СТА” тоот төлбөрийн акт тус тус тогтоолоов.
- ✓ ЗДНСангаас суутган тооцож шилжүүлээгүй ХХОАТ-ын 7’200 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэхээр “01/105 ДРАГ-2014/78-СТА” тоот төлбөрийн акт тогтоолоо.
- ✓ Сум хөгжүүлэх сангаас 500’000 төгрөгийг журамд заагдаагүй арга хэмжээнд зарцуулсанд Засгийн газрын 2011 оны 134 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих” журамыг мөрдөж ажиллах.

- ✓ ЖДҮХ сангийн тайлан баталгаажуулах явцад төсөл шалгаруулах, зээл олгохтой холбоотой дараах зөрчлүүд гаргасан байгаад:
  - Төсөл сонгон шалгаруулах комисс зээл олгох төсөл шалгаруулах журмаа мөрдөж ажиллах,
  - Зээлийн гэрээг үнэн зөв байгуулж байх,
  - Зээлийн гэрээн дээр гэрээний талууд гарын үсэг зурж гэрээгээ байгуулан, нотариатаар баталгаажуулсаны дараагаар зээлийг олгож байх,
  - Хугацаандаа төлөөгүй зээлдэгч нарт алданги тооцож, зээлийн эргэн төлөлтөд хяналт тавьж ажиллах гэсэн зөвлөмжүүдийг тус тус өгч ажиллаа.

<u>Баяндун сум</u>

- ✓ Тус сумын ИТХ нь хоолны зардлаас 375’000 төгрөгийг тэмцээн уралдаан, ñóðãàëò сурталчилгааны зардалд, шуудан холбооны зардлаас 100’000 төгрөгийг шатахуун худалдан авахад, жижиг эд хогшлийн зардлаас 351’000 төгрөгийг шагнал урамшуулалд, тэтгэмж урамшууллын зардлаас 630’000 төгрөгийг засварын ажлын хөлсөнд, нийт 1’456’000 төгрөгийг заðäàë õîîðîíä гүйлгэн зарцуулсанд, Сангийн сайдын 2013 оны 73 тоот тушаалаар батлагдсан “Төсвийн санхүүжилтийн болон, зарцуулалтын эрхийн тухай журам”-ыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.
- ✓ ИТХ-ын тºëáºðèéí áîëîí áýëýí ìºíãºíèé õ¿ñýëò¿¿ä äóãààðëàãäààã¿é, хэвлэлийн үнийн 111’500 төгрөгийг шилжүүлсэн төлбөрийн хүсэлт байхгүй байгаад, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7.1 дэх ”Анхан шатны áàðèìò íü íÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýë õºòëºõ, ñàíõ¿¿ãèéí òàéëàí ìýäýýëëèéã үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах завламж ºãëºº.
- ✓ ИТХ нь томилолтын зардлаас 22’000 төгрөгийг баримтаас илүү тооцон олгосонд, Засгийн газрын 1995 оны 218 дугаар тогтоолоор баталсан ”Төрийн àëáàí õààã÷èä íºõºõ òºëáºð îëãîõ журам ”-ûã ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºì æºã÷, òºñºâò òºâëºð¿¿ëýõ 01/123 ДРАГ-2014/52-СТА тоот төлбөрийн акт тогтоолоо.
- ✓ ИТХ нь уðьä îíû õýìíýëòèéí çàðäëààñ ºãëºãèéí ýõíèé ¿ëäýãäýëä òóñãààã¿é, тооцоо нийлсэн баримтгүй 234’500 төгрөгийн хэвлэлийн өрийг төлсөнä, Íÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 7.7, 9.1, 19.1.4 äýõ çààëòóóäûã мөрдөж ажиллах ажиллах зөвлөмж өглөө.
- ✓ Мөн уðьд оны хэмнэлтийн зардлаас 230’000 төгрөгийг нотлох баримтгүй çàðöóóëñàíä, Íÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 7.7 äàõü çààëòûã мөрдөж ажиллах ажиллах зөвлөмж өгч, төсөвт төвлөрүүлэх 02/124 ДРАГ-2014/52-СТА тоот төлбөрийн акт тогтоолоо.
- ✓ Худалдан авсан материалын үнээс 42’700 төгрөг, шагнал урамшууллаас 35’100 төгрөг, нийт 77’800 төгрөгийн татварыг суутган тооцоогүйд, ИТХ-д ÕÕÎ ÀÒ-ûí òóхай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.1 дэх “энэ хуулийн 11 дүгээр зүйл, 12.2-д заасан орлогын дүнд 10 хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, òºñºâò òºâëºð¿¿ëýõ 03/125 ДРАГ-2014/52-СТА тоот төлбөриéí àêò òîãòîîëîî.
- ✓ Òýòãýìæ óðàìøóóëëûí çàðäëààñ óíàà÷ õ¿¿õäèéí õàìãààëàëòûí ìàëãàé худалдан авахад 900’000 төгрөгийг зарцуулж, ажиллагсадын цалингаас 26’493 төгрөгийн НДШ-èéã äóòóó ñóóòãàí òºñâººñ òºëñºíä, ИТХ-д Òºñâèéí

тухай хуулийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, төсөвт төвлөрүүлэх 04/126 ДРАГ-2014/52-СТА тоот төлбөрийн акт тогтоолоо.

- ИТХ нь худалдан авсан 3’670’000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг, бараа ìàòåðèàëààð á¿ðòãýí òàéëàãíàñàíä, ÓÑÍ ÁÁÎ ÓÑ1-17, Ñàíãèéí ñàéäûí 2006 оны 388 тоот тушаалаар батлагдсан “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ûã ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºìæ ºã÷ ñàíõ¿¿ãèéí òàéëàíä çàëðóóëëàà.
- Тус сумын ЗДТГ нь томилолтын зардлаас 34’000 төгрөгийг анхан шатны áàðèìòã¿é зардал гарган, 256’000 òºãðºãèéã áàðèìòààñ èë¿¿ òîîöîí îëãîñîíä, Íÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 7.7 äàõü çààëò, Ñàíãèéí ñàéäûí 1995 îíû 218 òîîò òîãòîîëîîð батлагдсан “Òºðèéí àëáàí õààã÷èä íºõºõ òºëáºð îëãîõ æóðàì”-ыг мөрдөж ажиллах çºâëºìæ¿¿ä ºã÷ төсөвт төвлөрүүлэх “01/127 ДРАГ-2014/53-СТА” тоот төлбөрийн акт тогтооëîî.
- Хувь хүнээс худалдан авсан бараа материалын үнээс 866’360 төгрөгийн òàòâàðûã ñóóòãàí òîîöîîã¿éä, ÕÕÎÀÒ-ын тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.1 дэх “энэ хуулийн 11 дүгээр зүйл, 12.2-д заасан орлогын дүнд 10 хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэсэн çààëòûã мөрдөж ажиллах çºâëºìæ ºã÷ төсөвт төвлөрүүлэх “02/128 ДРАГ-2014/53-СТА” тоот òºëáºðèéí àêò òîãòîîëîî.
- ЗДТГ нь худалдан авсан 3’660’000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг баðàà ìàòåðèàëààð á¿ðòãýí òàéëàãíàñíûã çàëðóóëæ, ÓÑÍ ÁÁÎ ÓÑ1-17, Ñàíãèéí ñàéäûí 2006 îíû 388 òîîò òóøààëààð áàòëàãäñàí “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ûã ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºìæ ºãëºº.
- ÇÄÍÑ-аас олгосон тооллогын урамшууллаас 83’500 òºãðºã, òýìöýýíèé шагналаас 25’000 төгрөг, ОНХС-аас олгосон ажлын хөлснөөс 722’000 төгрөг, нийт 830’500 төгрөгийн татварыг суутган тооцоогүйд, ÕÕÎÀÒ-ûí òóõàé хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.1 дэх “энэ хуулийн 11 дүгээр зүйл, 12.2-д заасан орлогын дүнд 10 хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэсэн заалтыг ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºìæ ºã÷ òºñºâò òºâëºð¿¿ëýõ 01/129 ДРАГ-2014/79-СТА тоот төлбөрийн акт тогтоолоо..
- Иргэдээс саналыг аваагүй 71’000’000 төгрөгийн төсөл, арга хэмжээг ÎÍÕÑ-èéí õºðºíãººð õýðýãæ¿¿ëýõýýð òºëºâëºñºíä, Òºñâèéí òóõàé õóóëèéí 60.3 äàõü заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөìæ ºãëºº.
- ÎÍÕÑ-ийн 2013 онд хэрэгжих 58’268’867 төгрөгийн 2 төсөл арга хэмжээ гэрээнд заагдсан хугацаанд бүрэн дуусаагүйд, Сангийн сайдын 2012 оны 290 тоот тогтоолоор батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн журам”-ыг мөрдөн, гэрээт ажлыг 2014 оны 1-ð óëèðàëä áàãòààí ã¿éöýòã¿¿ëæ, õóãàöàà õýòýðñíèé àëäàíãèéã òîîöîæ àæèëëàõ, çºâëºìæ ºãëºº.
- Ñóì õºãæëèéí ñàíãèéí æóðìûí, ñàíãèéí õºðºíãº á¿ðä¿¿ëýõ ýõ ¿¿ñâýðò çààãäààã¿é áàéãàëü îð÷íû áàðüöàà, ãýðýýíèé îðëîãî áîëîí áóñàä îðëîãûí íèéò 100’125’996 òºãðºãèéã ñóì õºãæëèéí ñàíãèéí äàíñàíä òºâëºð¿¿ëæ, 96’967’340 òºãðºãèéã æóðàìä çààãäààã¿é àðãà õýìæýýíä çàðöóóëñàíä, Çàñãèéí газрын 2011 оны 134 тоот тогтоолоор батлагдсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг зарцуулах, хяналт тавих журам”-ûã ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºìæ ºãëºº.

<u>Баянтүмэн сум:</u>

- ✓ ИТХ нь сургалтын зардлаас 74’000 төгрөгийг анхан шатны баримтгүй çàðöóóëñàí ä, Í ÿãòëàí áî äî õ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 7.7 äàõü çààëòûã мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, төсөвт төвлөрүүлэх “01/37 ДРАГ-2014/54-СТА” òî î ò òº ëáº ðèéí àêò òî ãòî î ëî î .
- ✓ ЗДТГ томилолтын зардлаас 34’000 төгрөгийг анхан шатны баримтгүй зарцуулж, 29’000 төгðº ãèéã èë¿¿ òî î öî í î ëãî ñî í ä, Í ÿãòëàí áî äî õ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 7.7 äàõü çààëò, Ñàí ãèéí ñàéäûí 1992 î í û 39 òî î ò òóøààëààð батлагдсан “Албан томилолтын зардал олгох заавар”-ыг мөрдөж ажиллах зөвлөмжүүд өгч төсөвт төвлөрүүлэх “01/38 ДРАГ-2014/55-СТА” тооò òº ëáº ðèéí àêò òî ãòî î ëî î .
- ✓ Жижиг эд хогшил, урсгал засварын зардлуудаас худалдан авсан 391’000 òº ãðº ãèéí ¿í äñýí õº ðº í ãèéã áàðàà ì àòåðèàëààð á¿ðòãýí òàéëàãí àñí û ã ñàí õ¿¿ãèéí òàéëàí ä çàëðóóëæ, ÓÑÍ ÁÁÎ ÓÑ1-17, Ñàí ãèéí ñàéäûí 2006 î í û 388 òî î ò òóø ààëààð áàòëàãäñан “Нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ûã ì º ðäº æàæèëëàõ çº âëº ì æº ãº º .
- ✓ ÇÄÍ Ñ-аас түймрийн цалинд олгосон 1’000’255 төгрөгөөс 100’025 төгрөг, Î Í ÕÑ-аас санхүүжүүлсэн худаг засварын ажлын хөлснөөс 55’190 төгрөгийн òàòâàðûã ñóóòãààí òî î öî î ã¿éä ÕÕÎ ÀÒ-û í òóõай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1.1 дэх “энэ хуулийн 11 дүгээр зүйл, 12.2-д заасан орлогын дүнд 10 хувиар албан татвар ногдуулж, холбогдох төсөвт шилжүүлэх” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, төсөвт төвлөрүүлэх “01/54 ДРАГ-2014/80-СТА”, “02/55 ДРАГ-2014/80-СТА”, тоот төлбөрийн актууд тогтоолоо.
- ✓ Ñóì õº ãæëèéí ñàí ãààñ æèæèã, äóí ä ¿éëäâýðëýëèéã äýì æèõ çî ðèëãî î ð î ëãî ñî í зээлийн 138’261’426 төгрөгийг үр дүнгийн тайланд зардлаар бүртгэн òàéëàãí àñàí ä, î ëãî ñî í çýýëèéã àâëàãààð á¿ðòãýæ, ñàí õ¿¿ãèéí òàéëàí ä º ì í º õ ¿åèéí ¿ð ä¿í , òàéëàí ò ¿åèéí ¿ð ä¿í ã çàëðóóëàõ çº âëº ì æº ãº º .
- ✓ Ñóì õº ãæëèéí ñàí ãèéí æóðì û í , ñàí ãèéí õº ðº í ãº á¿ðä¿¿ëýõ ýõ ¿¿ñâýðò çààãäààã¿é áàéãàëü î ð÷í û áàðüöàà, õóðääàí ì î ðèí û õóðààì æèéí í èéò 4’290’000 төгрөгийг сум хөгжлийн сангийн дансанд төвлөрүүлж, 2’477’080 òº ãðº ãèéã æóðì àä çààãäààã¿é àðãà õýì æýýí ä çàðöóóëñàí ä, Çàñãèéí ãàçðûí 2011 оны 134 тоот тогтоолоор батлагдсан “Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг зарцуулах, хяналт тавих журам”-ûã ì º ðäº æàæèëëàõ çº âëº ì æº ãº º .
- ✓ ÇÄÍ Ñ-аас 933’028 төгрөгийг захирамж шийдвэргүй зарцуулсанд Сангийн сайдын 2012 оны 239 тоот тушаалаар батлагдсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ыг мөрдөж ажиллах çº âëº ì æº ãº º .
- ✓ Î Í ÕÑ-ийн 2013 хэрэгжих нийт 255’436’000 төгрөгийн 10 төсөл арга õýì æýýí ýýñ, 114’973’330 төгрөгийн 3 төсөл арга хэмжээ гэрээнд заагдсан хугацаанд бүрэн дуусаагүйд, Сангийн сайдын 2012 оны 290 тоот тогтоолоор батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн журам”-ыг мөрдөн, ãýðýýò àæëû ã 2014 î í û 1-ð óëèðàëä áàãòààí ã¿éöýòãý¿¿ëæ, õóãàöàà õýòýðñí èé àëäàí ãèéã òî î öî õ çº âëº ì æº ãº º .
- ✓ Төрийн сан нь мөнгөн гүйлгээний тайлангийн бусад орлогыг 12’700 төгрөг 53 ì º í ãº º ð èë¿¿ èëýðõèéëæ, 2006-2007 î í óóäû í áàéãàëü î ð÷í û áàðüöààí ààñ сумд үлдээж, зарцуулах эрх олгогдсон 4’319’148 төгрөгийг өр төëáº ðº º ð

á¿ðòãýí òàéëàãí àñàí ä, Í ÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 9.1 äýõ çààëòûã ì ºðä º æààæèëëàõ, ñàí õ¿¿ãèéí òàéëàí ä çàëðóóëàõ ç º âëº ì æº ãëº º.

<u>Булган сум:</u>

- ✓ ИТХ-ын үр дүн, мөнгөн гүйлгээний тайланд гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх зардлын 900’000 төгрөгийн орлого, зарлагыг дутуу тусгаж тайлганасныг аудитлагдсан балансад залруулга хийв,
- ✓ ИТХ нь 2013 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тавигдсан 150’000 төгрөгийн төлбөрийн актыг барагдуулах арга хэмжээ авч ажиллаагүйд 01/26 ДРАГ-2014/56-СТА тоот албан шаардлага бичиж, томилолтын зардал 213’000 төгрөгийг олгохдоо нягтлан бодогч томилолтын хуудсыг бөглөөгүйд зөвлөмж өглөө.
- ✓ ЗДТГ нь улс болон орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн 113’218,7 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг санхүүгийн тайланд бүртгээгүйг аудитлагдсан балансад залруулга хийлээ.
- ✓ Засаг Даргын Тамгын газрын дарга Б.Мөнгөнчимэгт хөдөлмөрийн чадвар түр алдсны тэтгэмж, ажилласан хугацааны цалин 423’908 төгрөгийг, Газрын даамал Гангэрэлд ажлаас чөлөөлөгдсөн тушаал гарснаас хойш 10 хоногын цалин 213’672 төгрөгийг шинээр томилогдсон Газрын даамал Д.Ганчимэгийн ажилласан хоног, цалинтай давхардуулан олгосонд 01/97 ДРАГ-2014/57-СТА, 01/98 ДРАГ-2014/57-СТА тоот акт тогтоов.
- ✓ Багийн Тээвэр шатахууны зардлын хэмнэлт 329’000 төгрөгийг “НИК” ХК-д шилжүүлж авлагаар тусгалгүй шууд зардалд бүртгэсэнд 03/99 ДРАГ-2014/57-СТА, төлбөрийн акт тогтоолоо.
- ✓ Ñóì õºãæëèéí ñàíãèéí æóðì ûí õºðºí ãº á¿ðä¿¿ëýõ ýõ ¿¿ñâýðò çààãäààã¿é áàéãàëü î ð÷í û áàðüöàà болон өвсний нийт 4’046’000 төгрөгийг сум хөгжлийн ñàí ãèéí äàí ñàí ä òº âëº ð¿¿ëñýí , Ñóì õºãæëèéí ñàí ãийн æóðàì ä çààãäààã¿é àðãà õýì æýýí ä 1’240’000 òº ãðº ãèéã çàðöóóëñàí , ÇÄÍ Ñ-ààñ 250’000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж хөрөнгөд бүртгээгүй зэрэг зөрчлүүд илэрлсэнд хөрөнгийг 1-р улиралд багтаан орлогдох, сангуудын журмыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.

<u>Гурванзагал сум:</u>

- ✓ ÈÒÕ-ын 2013 оны эцэст төвлөрүүлсэн 500’151 төгрөгийг, санхүүгийн санхүүгийн òàéëàí ä äóòóó õàðóóëñàí ä ñанхүүгийн программыг бүрэн эзэмших,
- ✓ ÈÒÕ-û í Õàðèëöàõ äàí ñí û òº ëáº ðèéí õ¿ñýëò, áýëýí ì º í ãº í èé õ¿ñýëò í ü äóãààðëàãäààã¿éä Í ÁÁ-ийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1 дахь “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, ì ýäýýëëèéã¿í эн, зөв гаргах үндэс болно” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах.
- ✓ ÇÄÒÃ-û í санхүүгийн үр дүнгийн болон мөнгөн гүйлгээний тайлангийн эхний үлдэгдлийг äóòуу тусгаæ õàðóóëñàí ä ñàí õ¿¿ãèéí ì ýäýýëëèéã ï ðî ãðàì ì ä á¿ðýí ç º â òóñãàõ,

- ✓ Нөөцийн сангаас 508’230 төгрөгийг засаг äàðãûí çàõèðàìæ øèéäâýðã¿é çàðöóóëñàíä, Сангийн сайдын 2012 оны 239 тоот тушаалаар батлагдсан “Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам”-ыг мөрдөж ажиллах,
- ✓ ÇÄÒÃ-ûí тайланд 5’797’000 òºãðºãèéí çî÷èä áóóäëûí áàðèëãûã ¿íäñýí õºðºíãºíä îðëîãîäîæ àâààã¿éä, ÍÁÁ-ийн тухай хуулийн 9.1 дэхь “Аж ахуй íýãæ áàéãóóëëàãà íü õºðºíãº, ºð òºëáºðºº íÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí îëîí улсын стандартын дагуу үнэлж дансанд тусгана” гэсэн заалт болон Сангийн ñàéäûí 2013 îíû 269 òîîò òóøààëûãàì ºðäºæàæèëëàõ,
- ÇÄÒÃ, ÈÒÕ-ûí èë¿¿ øèëæ¿¿ëñýí íèéãìèéí äààòãàëûí øèìòãýë íèéò 55’507 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэхээр “01/ 114 ДРАГ-2014/59-СТА” , 01/113 ДРАГ-2014/58 òîîò, Îðîí íóòãèéí õºãæëèéí ñàíãèéí õóâü õ¿íä îëãîñîí àæëûí õºëñíºº ñóóòãàí òîîöîîã¿é òàòâàðûí 1’847’312 òºãðºãèéã òºñºâò òºâëºð¿¿ëýõ “01/122 ÄÐÀÃ-2014/82-СТА” тоот төлбөрийн актуудыг тус тус тогтоож,
- 2013 îíû æèëèéí ýöñèéí áàéäëààð Ñóì õºãæëèéí ñàíãààñ îëãîñîí çýýë, çýýëèéí õ¿¿, àëäàíãèéí ¿ëäýãäýë 575’886 òºãðºãèéã Ñóì õºãæëèéí ñàíãèéí òàéëàíä àâëàãààð òóñãààæ, çýýëèéí ýðãýí òºëºëòºä õÿíàëò òàâüæàæèëëàõ,
- Гурванзагал сумын 2013 оны татварын орлого нийт 24’826’385.63 төгрөг áàéãàà íü òºëºâëºãººíººñ 41.1 õóâèàð äààâæ áèåëñýí õýäèé ÷ ò¿ãýýìýë òàðõàöòàé àøèãò ìàëòìàë àøèãëàñíû òºëáºð 58.0 õóâü, óëñûí òýìäýãòèéí õóðààìæ 9.3 õóâü, óñíû òºëáºð 100.0 õóâèàð òóñ òóñ òàñàð÷, ïàòåíòûí æèøèã òàòâàð 60.4 õóâü, õ¿¿ òîðãóóëèéí îðëîãî 72.2 õóâü, ò¿ðýýñèéí îðëîãî 25.1 õóâü, áóñàä îðëîãî 27.0 õóâèàð òóñ òóñ äààâæ áèåëñýíä, òºñâèéí îðëîãûã áîäèòîé òºëºâëºõ .ãýñýí íèéò 7 çºâëºìæ ºãëºº.

<u>Дашбалбар сум:</u>

- ✓ ИТХ-ын санхүүгийн тайлангийн өмнөх оны санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайлангийн үзүүлэлтүүд зөрүүтэй тусгагдсан байсныг аудитлагдсан балансад засууллаа.
- ✓ Мөн санхүүгийн байдлын тайлангийн өмнөх болон тайлант үеийн үр дүнг 1′716′911 төгрөг 89 мөнгөөр зөрүүтэй тусгагдсаныг аудитлагдсан балансад засуулав.
- ✓ Тээвэр шатахууны 2’489’520 төгрөгний зардалд автомашины замын хуудас бөглөхдөө спидометрын заалтыг бичдэггүй, нягтлан бодогч тооцоо боддоггүй зөрчил байгааг илрүүлж цаашид Санхүү, эдийн засгийн сайд, Үндэсний Статистикийн газрын даргын 2002 оны 171/11 тоот тушаалаар батлагдсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ыг хэрэгжүүлэх зөвлөмж өгөв.
- ✓ ЗДТГ, Багийн санхүүгийн тайлангийн өмнөх оны санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайлангийн үзүүлэлтүүд зөрүүтэй тусгагдсан байсныг аудитлагдсан балансад засууллаа.
- ✓ ЗДТГ, Баг нь санхүүгийн байдлын тайлангийн өмнөх болон тайлант үеийн үр дүнг 43’580’782 төгрөг 82 мөнгөөр буруу тусгагдсаныг аудитлагдсан балансад залруулав.

- ЗДТГ-ын санхүүгийн үр дүнгийн болон мөнгөн гүйлгээний тайланд нийт 386’411’051 төгрөг 96 мөнгөний зардал татагдаагүй байсныг аудитлагдсан балансад засуулав.
- ЗДТГ, Баг нь үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 49’461’789 төгрөг 40 мөнгөний үндсэн хөрөнгийг Засгийн газрын сан дансанд бичиж нэмэгдүүлсэн зөрчил илэрсэн тул аудитлагдсан балансад залруулав.
- ЗДТГ нь бэлэн мөнгөний хүсэлтээр сургалтын зардалд авсан 820’000 төгрөгийн нотлох баримтгүй тул “01/39 ДРАГ-2014/61”-СТА ðîî ò àêòààð ðº ñº âò ðº âëº ð¿¿ëýõýýð төлбөрийн акт,
- ЗДТГ нь шатахууны зардалд 1’124’900 төгрөгийг Нефть хангамжийн газарт шилжүүлсэн болович нотлох баримтгүй тул “02/40 ДРАГ-2014/61”-СТА ðîî ò àêòààð ðº ñº âò ðº âëº ð¿¿ëýõýýð төлбөрийн акт тус тус тогтоов.

- Тээвэр шатахууны 2’489’520 төгрөгний зардалд автомашины замын хуудас бөглөхдөө спидометрын заалтыг бичдэггүй, нягтлан бодогч тооцоо боддоггүй зөрчил байгааг илрүүлж цаашид Санхүү, эдийн засгийн сайд, Үндэсний Статистикийн газрын даргын 2002 оны 171/11 тоот тушаалаар батлагдсан “Өмчийн бүх хэлбэрийн аж ахуйн нэгж, байгууллагад нийтлэг хэрэглэгдэх анхан шатны бүртгэлийн маягтыг нөхөх заавар”-ыг хэрэгжүүлэх зөвлөмж өгөв.
- Òóñ ñóì ûí Нөөцийн сангийн санхүүгийн байдлын тайлангийн өмнөх болон тайлант үеийн үр дүнг 1’570’983 төгрөг 40 мөнгөөр тусгагдсаныг аудитлагдсан балансад залруулав.
- Иргэн Т.Тунгалагийн хувийн харилцах руу 2013.12.26-í û º äº ð 5’380’000 төгрөг, татварт 320’000 төгрөг нийт 5’700’000 төгрөгийг øèëæ¿¿ëýí øóóä çàðäàëä бүртгэсэн зөрчил илэрсэн тул Òº ñâèéí òóõàé õóóëèéí 16 äóãààð ç¿éëèéí 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах”, Сангийн сайдын 2012 оны 239 дүгээр тушаалаар батлагдсан Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журамын 5.15-д “Энэ журмын 2.1, 2.2 дахь заалтад зааснаас бусад зориулалтаар Засаг даргын нөөц хөрөнгөөс хөрөнгө оруулалтын зардал гаргах, олгосон хөрөнгийг зориулалт бусаар зарцуулахыг хориглоно” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.
- Орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө íèéò ä¿íãýýðýý 100.8 õóâèéí áèåëýëòòýé ãàðñàí, íýð òºðëººð íü àâ÷ ¿çâýë нохойн татвар, хог болон улсын тэмдэгтийн хураамж 17.8-69.0 õóâèàð òàñàðñàí д дүгнэлт хийж, орлогын төлөвлөгөөний нэр төрлийн биелэлтэд анхаарч ажиллах, орон нутгийн төсвийн орлогыг бодитой төлөвлөж байх гэсэн зөвлөмж өглөө.
- Нэгтгэсэн санхүүгийн тайлангийн өмчийн өөрчлөлтийн тайланд үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний үлдэгдэл 11’766 төгрөг 83 мөнгийг тусгаагүй байгаад зөвлөмж өгч аудитлагдсан тайланд усгуулав.

<u>Матад сум</u>*<u>:</u>*

- ИТХ нь үíý ðºëáºðã¿é øèëæèæ èðñýí 779’000 төгрөгийн хөрөнгийг Засгийн ãàçðûí ñàíãèéí îðëîãîä á¿ðòãýñíèéã àóäèòëàãäñàí òàéëàíä çàëðóóëæ õîëáîãäîõ àæèëòíóóäàä àíõààðóóëæ, Сангийн сайдын 2013 оны 269 тоот òóø ààëûã мөрдөж ажиллах,

- ✓ Төвлөрүүлэх шилжүүлэг 8’370’355.22 төгрөг, Нийгмийн даатгалын øèì òýòãýëèéí 160’100 төгрөгийг санхүүгийн тайланд дутуу татсныг аудитлагдсан балансанд çàëðóóëæ ñàíõ¿¿ãèéí ïðîãðàì ûí õýâèéí ¿éë àæèëëàãààã õàíãàõ,
- ✓ Шатахууны 105’000 төгрөгийн баримт, замын зардлын анхан шатны баримт нь òàì ãà òýì äãèéí ç° ð÷èëòýé áàéñíûã Í ÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí òóõàé õóóëèéí 7 äóãààð ç¿éëèéí 7.7 äàõü çààëòûã мөрдөж ажиллах гэсэн нийт 3 зөвлөмж өглөө.
- ✓ ЗДТГ нь он дамжсан 436’600 төгрөгийн авлага үүсгэсэнд õîëáîãäîõ ажилтнуудад анхааруулж “01/49 ДРАГ-2014/63-СТА” тоот төлбөрийн акт,
- ✓ Б.Батсайханы цалингийн урьдчилгаа 50’000 төгрөгийн суутган тооцолгүй àâëàãà ¿¿ñãýí á¿ðòãýñíèéã холбогдох ажилтнуудад анхааруулж “02/50 ДРАГ-2014/63-СТА” тоот төлбөрийн акт,
- ✓ Матад сумын ЗДТГазарт 297’908’127 төгрөг 33 мөнгө, Багт 27’793’000 ò°ãð°ãèéí ¿íýã¿é øèëæèæ èðñýí íèéò 325’701’127 ò°ãð°ã 33 ì°í㺠íèé õ°ð°íãèéã Çàñãèéí ãàçðûí õ°ð°í㺠äàíñàíä á¿ðòãýñíèéã ñàíõ¿¿ãèéí òàéëàíä çàëðóóëæ, õîëáîãäîõ àæèëòíóóäàä àíõààðóóëæ, Сангийн сайдын 2013 оны 269 тоот òóøààëûã мөрдөж ажиллах,
- ✓ Ìàòàä ñóìûí ÇÄÒÃ-ын 2’610’481 төгрөг 62 мөнгө, Баг 9’813’451 төгрөг 51 ìºíã°, íèéò 12’423’933 ò°ãð°ã 13 ìºíãèéí ò°âëºð¿¿ëýõ øèëæ¿¿ëýã äóòóó òàòàãäñàíûã ñàíõ¿¿ãèéí òàéëàíä çàëðóóëæ, õîëáîãäîõ àæèëòàíóóäàä àíõààðóóëæ, ñàíõ¿¿ãèéí ïðîãðàìûã á¿ðýí ýçýìøèæ àæèëëàõ òàëààð çºâëºìæ ºãëºº.
- ✓ ÇÄÍ Ñ, ÑÕÑ, Î Í ÕÑангийн càíõ¿¿ãèéí òàéëàíã õóóëèéí õóãàöàà õýòð¿¿ëýí 2014 оны 02 дугаар сарын 06-ны өдөр ирүүлсэн учир нягтлан бодогч Õ.Ñýðãýëýíд хариуцлага тооцуулах 01/29 ÄÐÀÃ- 2014/06 - ÑÒÀ тоот албан шаардлага,
- ✓ Ñàíõ¿¿ãèéí òàéëàí, òîäðóóëãûã ñàíãèéí ñàéäûí 2006.11.27-íû ºäðèéí 388 òîîò òóøààëûí 2 äóãààð õàâñðàëòûí äàãóó èëýðõèéëýýã¿é áàéãààã õîëáîãäîõ àæèëòíóóäàä àíõààðóóëæ òàéëàí, òîäðóóëãûã Ñàíãèéí ñàéäûí 388 òîîò òóøààëûí äàãóó ãàðãàæ áàòàëãààæóóëàõ,
- ✓ ÇÄÍ Ñàíãèéí орлого үр дүнгийн тайлангийн 311’340’328 төгрөгийн зардлыг ýäèéí çàñãèéí àíãèëàëààð õóâèàðëàõûã àíõààðóóëæ ñàíõ¿¿ãèéí ïðîãðàìûí õýâèéí ¿éë àæèëëàãààã õàíãàõ ãýñýí íèéò 1 àëáàí øààðäëàãà, 2 çºâëºìæ ºã÷ àæèëëàà.
- ✓ Нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд Ò°ñâèéí òóõàé õóóëèéí 56 äóãààð ç¿éëèéí 56.2 дах “Доод шатны төсвийн үндсэн тэнцлийн ашгаас суурь зарлагатай тэнцэх õýìæýýã òóõàéí øàòíû ò°ñ°âò ¿ëäýýæ, ¿ëäýõ õýìæýýã äýýä øàòíû ò°ñ°âò төвлөрүүлнэ” гэсэн заалтыг зөрчиж орон нутгийн төсвийн төвлөрүүлэх øèëæ¿¿ëãèéí çàðäëààñ 12’941’189 төгрөг 46 мөнгийг аймгийн төсөвт илүү øèëæ¿¿ëñýíд дээрх заалтыг мөрдөх,
- ✓ Мөн Ò°ñâèéí òóõàé õóóëèéí 6 äóãààð ç¿éëèéí 6.6 äàõ õýñãèéí 6.6.2 äàõ “Төсвийн захирагч нь төсвийн асуудлаа өөрийн харьяалагдах дээд шатны ò°ñâèéí çàõèðàã÷ààð äàìæóóëàí øèйдвэрлэнэ” гýñýí çààëòûã ìºðäºæ àæèëëàõ çºâëºìæийг тус тус ºã÷ àæèëëàà.

<u>Сэргэлэн сум:</u>

- ✓ ИТХ-ын 2013 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайланд нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлыг 250’000 төгрөгөөр дутуу татаж харуулсанд, санхүүгийн программыг бүрэн эзэмших,
- ✓ ИТХ-ын нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас, тушаал шийдвэргүй 100’000 төгрөг зарцуулсанд, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.7 дахь заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.
- ✓ ЗДТГ-ын төлбөр хураамжийн зардлаас 43’500 төгрөгийг жижиг эд хогшил худалдан авахад гүйлгэн зарцуулсанд, Сангийн сайдын 2013 оны 73 тоот тушаалаар батлагдсан “Төсвийн санхүүжилтийн болон зарцуулалтын эрхийн тухай журам”-ыг мөрдөж ажиллах,
- ✓ ЗДТГ-ын бичиг хэргийн зардлаас 8’800 төгрөгийг дэмжих баримтгүй зарцуулсанд, анхан шатны баримтыг санхүүгийн баримтад бүрэн хавсаргах,
- ✓ Багийн 2013 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайланд нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлыг 150’000 төгрөгөөр дутуу татаж харуулсанд, санхүүгийн программыг бүрэн эзэмших гэсэн зөвлөмжүүд өглөө.
- ✓ СХС, ОНХС-ийн санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын батлагдсан заавар журмын дагуу гаргаагүй байсанд, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар батлагдсан санхүүгийн тайлан, тодруулгыг бэлтгэх үлгэрчилсэн загварын дагуу тайлагнаж байх,
- ✓ ОНХС-ийн хөрөнгөөр 2013 онд хэрэгжсэн 1’520’000 төгрөгийн 2 төсөл арга хэмжээ гэрээгүй, 9’880’000 төгрөгийн 1 төсөл арга хэмжээ гэрээнд заагдсан хугацаанаас хоцорч хийгдсэн байсанд, Сангийн сайдын 2012 оны 290 тоот тушаалаар батлагдсан төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтын журам”-ыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.
- ✓ Орон нутгийн нэгтгэсэн тайланд ЗДНС, СХС-ийн аудитлагдсан санхүүгийн тайланг зөрүүтэй нэгтгэсэнд, байгууллагуудын санхүүгийн тайланг үнэн зөв илэрхийлэх, цаашид алдаа дутагдлыг давтан гаргахгүй байх гэсэн зөвлөмж өгч ажиллалаа.

<u>Халх гол сум</u>

- ✓ ИТХ нь байгууллагын харилцахаас 2’500’000 төгрөгийн материал, хүнс худалдан авахдаа 10 хувийн суутгал 250’000 төгрөгийг суутган тооцоогүйд 01/88 ДРАГ-2014/66-СТА тоот төлбөрийн акт,
- ✓ Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулын зардлаас 50’000 төгрөг, томилолтын зардлаас 72’800 төгрөг нийт 122’800 төгрөгийг анхан шатны баримтгүй олгосонд 02/89 ДРАГ-2014/66-СТА тоот төлбөрийн акт тус тус тогтоов.
- ✓ ЗДТГ нь Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар тавигдсан 362’702 төгрөгийн төлбөрийн актыг барагдуулж ажиллах 01/21 ДРАГ-2014/67-СТА тоот албан шаардлага бичлээ.
- ✓ Бараа үйлчилгээний зардлаас 83’333 төгрөгийг дэмжлэг баримтгүй олгосонд 01/90 ДРАГ-2014/67-СТА төлбөрийн акт тогтоолоо.
- ✓ Ñóì õº ãæëèéí ñàí ãèéí æóðì ûí õº ðº í ãº á¿ðä¿¿ëýõ ýõ ¿¿ñâýðò çààãäààã¿é малын хураамж, түрээс, түймрийн зардал болон өвсний í èéò 24’525’000

òº ãðº ãèéã ñóì õº ãæëèéí ñàí ãèéí äàí ñàí ä òº âëº ð¿¿ëýí зарцуулсанд æóðàì мөрдөж ажиллах,

- ✓ Сум хөгжлийн сангаас тайлант онд олгосон зээлийн хүүгийн төлөлтөөс иргэн Нарантуяагын 800’000 төгрөгийн барагдуулалтад анхаарах,
- ✓ Нөөцийн санд 39829,8 мянган төгрөг төсөвлөж нийт зардлын 22,6 хувь буюу 9022,6 мянган төгрөгийг зочид төлөөлөгчдийн хоол хүнсэнд зарцуулсанд холбогдох журам зааврыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж тус тус өгөв.

Хөлөнбуйр сум:

- ✓ ÇÄÒÃ-ûí ñàí õ¿¿ãèéí òàéëàí ä 2013 îíû ýöýñò òº âëº ð¿¿ëñýí ìºíãºí õºðºí ãèéí ¿ëäýãäýë 1’820’142 òº ãðº ã, ÈÒÕ-ûí ñàí õ¿¿ãèéí òàéëàí ä 1’820’142 òº ãðº ãèéã ñàí õ¿¿ãèéí ¿ð ä¿í ãèéí òàéëàí áîëîí ìºíãºí ã¿éëãýýíèé òàéëàí ãèéí çàðäëûí õýñýãò äóòóó òàòàæ õàðóóëñàí òóë öààøèä ñàí õ¿¿ãèéí ïðîãðàì ìûã á¿ðýí ýçýì øèæ äýýðõ àëäàà çº ð÷ëèéã äàâòàí ãàðãàõã¿é áàéõ,
- ✓ ÇÄÒÃ-ûí èë¿¿ шилжүүлсэн нийгмийн даатгалын шимтгэл 76’740 төгрөг 20 мөнгийг төсөвт төвлөрүүлэхээр “01/ 04 ДРАГ-2014/69-СТА” тоот акт тогтоож,
- ✓ Îðîí íóòãèéí õºãæëèéí ñàí ãèéí õóâü õ¿í ä îëãîñîí àæëûí õºëñíºº ñ ñóóòãàí òîîöîî ã¿é òàòâàðûí 390’000 òº ãðº ã, ìàòåðèàëûí ¿íýýñ ñóóòãàí òîîöîî ã¿é òàòâàðûí 65’200 төгрөг, нийт 455’200 төгрөгийг төсөвт төвлөрүүлэх “01/08 ÄÐÀÃ-2014/87-СТА” тоот, Нөөцийн сангийн хувь õ¿í ä îëãîñîí àæëûí õºëñíºº ñ ñóóòãàí òîîöîî ã¿é òàòâàðûí 91’000 òº ãðº ãèéã òº ñº âò òº âëº ð¿¿ëýõ “02/09 ÄÐÀÃ-2014/87-СТА” тоот òº ëáº ðèéí àêòóóä òîãòîîæ,
- ✓ Çàñàã äàðãûí íººöèéí ñàí ãààñ авсан 2’050’000 òº ãðº ãèéí àñàð, ìàéõíûã ÇÄÒÃ-ûí ¿íäñýí õºðºí ãºí ä îðëîãî äîæ àâààã¿é áàéñàí ä ÍÁÁ-èéí òóõàé õóóëèéí 9.1 дэх “Аж ахуйн нэгж байгууллага нь хөрөнгө, өр төлбөрөө нягтлан бодох á¿ðòãýëèéí îëîн улсын стандартын дагуу үнэлж дансанд тусгана” гэсэн заалт áîëîí ñàí ãèéí ñàéäûí 2013 îíû 269 òîîò òóøààëûã ìºðäº æ àæèëëàõ,
- ✓ 2013 îíû æèëèéí ýöñèéí áàéäëààð Ñóì õºãæëèéí ñàí ãààñ îëãîñîí çýýë, çýýëèéí õ¿¿, àëäàí ãèéí ¿ëäýãäýë 160’369 òº ãðº ãèéã Ñóì õºãæëèéí ñàí ãèéí òàéëàí ä àâëàãààð òóñãààæ, çýýëèéí ýðãýí òºëºëòºä õÿíàëò òàâüæ àæèëëàõ,
- ✓ Ñàí õ¿¿ãèéí íýãòãýñýí ìºíãºí ã¿éëãýýíèé òàéëàí ä öýâýð ìºíãºí ã¿éëãýýíèé ä¿íã 614’552 төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн, Үр дүнгийн тайланд ОНХС-ààñ èðãýäýä олгосон 60’000’000 төгрөгийн îðîí ñóóöíû õºíãºëºëòýé çýýëèéã çàðäëààð òóñãààæ ¿ð ä¿íã áóóðóóëñàí ä ìýäýýëëèéã ñàí õ¿¿ãèéí ïðîãðàìì ä ¿íýí çº â îðóóëàõ,
- ✓ Хөлөнбуйр сумын 2013 оны татварын орлого нийт 15’510’517 төгрөг байгаа нь òºëºâëºãººíººñ 18.6 õóâèàð äààâæ áèåëñýí õýäèé ÷ , áóñàä òàòâàðûí îðëîãî 16.8 õóâü òàñàð÷, ÕÕÎ ÀÒ 76.5 õóâü, ÕÝÀÀ-í òàòâàðûí îðëîãî 19.7 õóâü, óëñûí òýìäýãòèéí õóðààìæèéí îðëîãî 14.2 õóâü òóñ òóñ äààâæ áèåëñýí áàéíà. Татварын бус орлого 5’102’637 төгрөг байгаа нь 82.2 хувиар давж биелсэнд, òºñâèéí îðëîãûã áîäèòîé òºëºâëºõ .ãýñýí íèéò 7 çº âëºìæ ºãëºº.

Хэрлэн сум:

- ✓ ЗГ-ын 1995 оны 218 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтаар батлагдсан төрийн албан хаагчид нөхөх төлбөр олгох журмын 3.12 дахь заалтыг мөрдөж

ажиллах çº âëº ì æèéã өгч, ЗДТГ-аас олгосон томилолтын зардëû í 550’500 төгрөгийí баримтын бүрдлийг хангуулав.

- ✓ Нийгмийн даатгалын хэлтэстэй тооцоо нийлсэн актаар баталгаажсан 153’446 ðº ãðº ã58 мөнгийг ИТХ-ын тайланд өглөгөөр тусгуулав.
- ✓ Засаг даргын нөөцийн сангийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайлангуудад 131’000’000 төгрөгийн зардлуудыг эдийн засгийн ангилалаар задлаж тусгуулсан.
- ✓ Өì ãº ëº ã÷ийн зардал, хөлсөнд ИТХ-ын төсвөөс 427’600 төгрөг, Засаг даргын нөөцийн сангаас 2’629’229 төгрөг, ахмадын мэдээллийн бүртгэлийн сан бий болгох зорилгоор Жилкопроект ХХК-д 4,0 сая төгрөгийг шилжүүлэн зардал гаргасанä Монгол улсын Òº ñâèéí тухай хуулийн 16.5.5 дахь “Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтыг ì º ðäº æ àæèëëàõ,
- ✓ Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 1’570,000 төгрөгийг тэтгэмж, тусламжид зарцуулсанд сангийн журмыг мөрдөж ажиллах,
- ✓ Õýðëýí ñóì ûí Çàñàã äàðãûí 2012 î í û 10 äóãààð ñàðûí 02-í û º äðèéí Á/12 òî î ò çàõèðàì æààð Б.Хүрэлсүхýä 2’160’480 òº ãðº ãèéí òýòãýì æ олгосонд Монгол улсын Төрийн албаны болон Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийг мөрдөж ажиллах зº влº мжийг тус тус º гº в.

<u>Цагаан-Овоо сум:</u>

- ✓ ИТХ нь худалдан авсан 3’649’’000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг Засгийн газрын сан дансанд бичиж тайлагнасаныг аудитлагдсан балансад залруулав.
- ✓ Санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг 1’502’031 төгрөг татагдаагүй байсныг аудитлагдсан балансад засуулав.
- ✓ Баг нь иргэн Ц.Мөнхцэцэгээс 740’000 төгрөгийн бараа материал худалдан авсан зардалд ХХОАТ-ын 10 хувийн суутгал 74’000 төгрөгийг суутган тооцоогүй òóë “01/63 ÄÐÀÃ-2014/73-СТА” òî î òoop òº ëáº ðèéí àêò,
- ✓ Сумын ЗДТГ нь 2013 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаар Т.Жамъяндорж, Д.Байгалмаа нарын цалингийн урьдчилгааг суутгаагүй 150’307 төгрөгийн авлага үүсгэсэн тул “02/64 ÄÐÀÃ-2014/73-СТА” òîîòoop òºëáºðèéí àêò тус тус òîãòîîâ.
- ✓ ЗДТГ нь нийт 140’846’050 төгрөг 81 мөнгөний үндсэн хөрөнгийг балансад тусгаагүй тайлагнасныг аудитлагдсан тайланд,
- ✓ ЗДТГ нь Öýâýð õºðºíãº, өì÷èéí ººð÷ëºëòèéí òàéëàíä дахин үнэлгээний эхний ¿ëäýãäýë 128’254’807 төгрөг 41 мөнгийг Засгийн газрын оруулсан капитал дансанд тайлагнасаныг аудитлагдсан тайланд,
- ✓ Баг нь худалдан авсан 390’000 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг Засгийн газрын сан дансанд бичиж нэмэгдүүлсэн байсан тул аудитлагдсан тайланд,
- ✓ Баг нь санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг 1’915’045 төгрөг татагдаагүй байсныг аудитлагдсан тайланд тус тус залруулав.
- ✓ Тус сумын Нөөцийн сан нь санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээний тайланд төвлөрүүлэх шилжүүлэг 978’918 төгрөг татагдаагүй байсныг аудитлагдсан балансад залруулав.

- ✓ Î Í ÕÑ-èéí 2013 õýðýãææèõ íèéò 305’521’200 òº ãðº ãèéí 22 òº ñº ë àðãà õýì æýýí ýýñ, 30’460’662 òº ãðº ãèéí 4 òº ñº ë àðãà õýì æýý ãýðýýí ä çààãäñàí õóãàöààí ä á¿ðýí äóóñààã¿é байгаа тул Сангийн сайдын 2012 оны 290 тоот тогтоолоор батлагдсан “Төсвийн хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн журам”-ыг мөрдөн, гэрээт ажлыг 2014 оны 1-ð óëèðàëä áàãòààí ã¿éöýòã¿¿ëæ, õóãàöàà õýòýðñí èé àëäàí ãèéã òî î öî ж ажиллах зөвлөмж өгөв.
- ✓ Сумын ИТХ, ЗДТГ, Баг, Сангууд нь санхүүгийн тайланг хуулийн хугацаа хоцроож 2014 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдөр ирүүлсэн тул Òº ñâèéí òóõàé õóóëèéí 8 äóãààð ç¿éëèéí 8.9.1 äàõü çààëòû ãì º ðäº æ àæèëëàõ зөвлөмж өглөө.
- ✓ Орон нутгийн нэгтгэсэн СТ-2, СТ-3-ийн өмнөх үзүүлэлтүүд зөрүүтэй тусгагдсаныг аудитлагдсан тайланд засуулав.

<u>Чойбалсан сум:</u>

- ✓ Сумын ИТХ нь сургалт семинарын зардлаас зарцуулсан 3,965,100 төгрөгийн гүйлгээний дэмжих баримт дутуу байсан зөрчил илэрсэн тул санхүүгийн анхан шатны баримтыг бүрэн бүрдүүлж байх зөвлөмж өгөв.
- ✓ Чойбалсан сумын ЗДТГ нь аймгийн ХХААГ-аас шилжүүлэн өгсөн 13,167,000 төгрөгийн малыг эргэлтийн хөрөнгөд бүртгэж аваагүй зөрчил илэрсэн тул аудитлагдсан тайлангаар залруулав.
- ✓ Засаг даргын нөөцийн сангаас автомашины засварын зарцуулсан 3,690,000 төгрөгийн зарлагын гүйлгээний дэмжих баримт дутуу байсан зөрчил илэрсэн тул анхан шатны баримтыг бүрэн бүрдүүлж байх зөвлөмж өгөв.
- ✓ Сум хөгжүүлэх сангаас 2013 онд олгосон 122,160,000 төгрөгийн зээлийг санхүүгийн тайланд авлагаар тусгаагүй зөрчил илэрсэн аудитлагдсан тайлангаар залруулав.

<u>Чулуунхороот сум:</u>

- ✓ Тус сумын ЗДТГ нь санхүүгийн тайланд урьд оны хэмнэлтийн 1’735’712 төгрөг, Дуусаагүй барилга байгууламжийн 21’700’000 төгрөгийн зардлуудыг тайлан балансад орхигдсоныг тусгуулав.
- ✓ Аудитын явцад сум хөгжлийн сангийн санхүүгийн тайланд 108’400’000 төгрөгийг авлагаар тусгуулав.
- ✓ ОНХС-гийн санхүүгийн баримтын төлбөрийн хүсэлт дугаарлагдаагүй байсанд Сангийн сайдын 2005 оны 123-р тушаалын 2-р хавсралт болох Төрийн сангийн төлбөр тооцооны журмын 5.5 дахь “”ТТ-1 маягт нь дараах дараах мэдээллийг агуулна: Төлбөрийн хүсэлтийн дугаар, огноо” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгөв.
- ✓ НББ-ийн тухай хуулийн 7.7. “Анхан шатны баримтгүй ажил гүйлгээг бүртгэл, тайланд тусгахыг хориглоно”, Төсвийн тухай хуулийн 60 дугаар зүйлийн 60.3 “Орон нутгийн хөрөнгийг дараах зүйлд зарцуулахыг хориглоно” гэсний 60.3.1-д “Орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр хуулиар тогтоосон чиг үүргээс бусад хөтөлбөр, арга хэмжээ” гэсэн заалтуудыг зөрчин ОНХС –гийн 1’350’000 төгрөгийн зардалыг зориулалт бусаар, нотлох баримтгүй зарцуулсанд 01/106 ДРАГ-2014/91-СТА тоот төлбөрийн акт тогтоов.

<u>Зүүн бүсийн зөвлөл:</u>

- ✓ Томилолтын зардлаас анхан шатны баримтгүй 133’400 төгрөгийг Нарийн бичгийн дарга Д.Ганбаярт олгож тайлан балансад хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэнд 01/115 ДРАГ-2014/129-СТА акт тогтоов.

<u>Ахмадын хороо:</u>

- ✓ Дарга Т.Доржжүгдэр, жолооч Ж.Батмөнх нарын томилолтын 366’000 төгрөгийг зөвшөөрсөн даргын цохолтгүй олгосонд НББ-ийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.5-д “Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно”-гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, санхүүгийн тайланд 630’823 төгрөгийг залруулгийн бичилт хийлгэн ажиллалаа

<u>Баян-Уул сумын сум дундын ойн анги:</u>

- ✓ Òóñëàì æ õàí äèâààð àâñàí 9’805’388 òºãðºã 28 ìºíãºíèé ¿íäñýí õºðºíãèéã á¿ðòãýëä òóñãàõäàà Çàñãèéí ãàçðûí ñàí äàíñûã íýìýãä¿¿ëñýíä, Ñàíãèéí сайдын 2013 оны 269 тоот тушаалын “хөрөнгийг бодит үнэ цэнээр нь îðëîãîîð á¿ðòãýíý” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өглөө.

- ✓ Õàðèëöàõ äàíñíû òºëáºðèéí õ¿ñýëò, áýëýí ìºíãºíèé õ¿ñýëò íü äóãààðëàãäààã¿é áàéãààä, ÍÁÁ-èéí òóõàé õóóëèéí 7 äóãààð ç¿éëèéí 7.1 äýõ “Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэс болно” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах, öààøèä àæèëäàà õàðèóöëàãàòàé õàíäàí äýýðõ àëäàà ç¿ð÷èëèéã äàâòàí ãàðãàõã¿é áàéõ çºâëºìæ ºãëºº.
- ✓ 2013 оны эцэст төвлөрүүлсэн 528’802 төгрөгийг санхүүгийн тайланд дутуу òàòàæ õàðóóëñàíä, ñàíõ¿¿ãèéí ïðîãðàìûã á¿ðýí ýçýìøèõ çºâëºìæ ºãëºº.

- ✓ Õóâü õ¿íýýñ õóäàëäàí àâñàí ìàòåðèàëûí ¿íýýñ 20’440 төгрөг, хувь хүнд îëãîñîí ажлын хөлснөөс 47’488 төгрөг, íèéò 67’928 òºãðºãèéí òàòâàðûã ñóóòãààí òîîöîîã¿éä, ÕÕÎ ÀÒ-ын тухай хуулийн 26.1.1 дэх “энэ хуулийн 11 ä¿ãýýð ç¿éë, 12.2-ä çààñàí îðëîãûí ä¿íä 10 õóâèàð àëáàí òàòâàð íîãäóóëæ, õîëáîãäîõ òºñºâò шилжүүлэх” гэсэн заалтыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж өгч, төсөвт төвлөрүүлэх “01/116 ÄÐÀÃ-2014/154-СТА” тоот акт тогтоолоо.

<u>Орон нутгийн нэгтгэсэн тайлан:</u>

- ✓ Аймгийн 2013 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөө íèéò ä¿íãýýðýý 11,8 õóâèар давж биелсэн õýäèé ÷ íýð òºðëººð íü àâ÷ ¿çâýë Àâòîìàøèí ººðºº ÿâàã÷ õýðýãñëèéí òàòâàð 32’361.5 мянган төгрөг, òºðèéí ºì÷ ò¿ðýýñë¿¿ëñíèé îðëîãî 3’518.9 мянган төгрөг, ãàçðûí төлбөр 7’408.5 мянган төгрөг, ò¿ãýýìýë òàðõàöòàé àøèãò ìàëòìàë àøèãëàñíû òºëáºð 13’818.1 мянган төгрөгөөр буюу 4-25.6 хувиар тус тус òàñàðñàí байíà.

<u>Аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, Төрийн Сангийн Хэлтэст дараах зөвлөмжүүдийг өгч байна.</u> Үүнд:

- ✓ НББ-ийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль болон áóñàä холбогдох хууль заавар журмыг мөрдөж ажиллах.

- ✓ Ñàíõ¿¿ãèéí òàéëàí, òîäðóóëãûã Càíãèéí ñàéäûí 388 òîîò òóøààëûí äàãóó бэлтгэх.
- ✓ Сангийн сайдын 2012 оны 290 тоот òîãòîîëîîð áàòëàãäñàí “Òºñâèéí õºðºíãº оруулалтын санхүүжилтийн журам”, Нөөцийн болон Сум хөгжүүлэх сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих журмыг мөрдөж ажиллах.
- ✓ Цэргийн ангиудын цалингийн çàðäëûã бодит гүйцэтгэлээр õÿíàí ã¿éëãýýã õèéæ байх.
- ✓ Îрлогын төлөвлөгөөний нэр төрлийн биелэлтэд анхаарч ажиллах, орон нутгийн төсвийн орлогыг нэр төрлөөр нь бодитой төлөвлөж байх.
- ✓ Õºðºíãº, àâëàãà ºãëºãèéã íÿãòëàí áîäîõ á¿ðòãýëèéí îëîí óëñûí ñòàíäàðòûí äàãóó òóõàé á¿ð á¿ðòãýë, òàéëàí ä òóñãàæ áàéõ.
- ✓ ЗГ-ын 2012 оны 205 тоот тогтоолоор батлагдсан “Төрийн сангийн үйл ажиллагааны журам”, СС-ын 2013 оны 73 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Òºñâèéí ñàíõ¿¿æèëòèéí áîëîí çàðöóóëàëòûí ýðõèéí òóõàé æóðàì”-ûã тус тус ìºðäºæ àæèëëàõ.

Àóäèòûí ÿâöàä íèéò 3’834,6 сая төгрөгийн зөрчил илрүүлэн, 3’627,6 сая төгрөгийн зөрчлийг залруулан, 12’421’2 ìÿíãàí төгрөгийн òºëáºðèéí àêò тогтоож, хариуцлага тооцуулах 1 албан шаардлага áè÷èí Төсвийн болон бусад холбогдох хууль, заавар журмыг мөрдөж ажиллах зөвлөмж ºã÷ àæèëëàëàà.

Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайлангийн аудитаар 10 зөвлөмж өгсний 9 зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 1 зөвлөмж бүрэн хэрэгжээгүй áàéíà. /Хавсралт 4/

Аудитын санал дүгнэлт

Орон нутгийн төсвийн гүйцэтгэлийн 2013 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон жилийн эцсийн нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, үр дүн, цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлт болон мөнгөн гүйлгээний тайланг УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн, шударга илэрхийлэгдсэн байна гэж үзэж **Çºð÷èëã¿é санал дүгнэлт** өгөхийг Ерөнхий Аудиторт санал болгож байна.

Аóäèòûí ìåíåæåð	**/Б.Дэлгэрмаа/**
Àõëàõ àóäèòîð	**/Ä.Íàðìàíäàõ/**
Шинжээч	**/Ц.Гансүх/**